

vzgaja. Zatorej delajmo resno in marljivo; izgubiti moremo narod le jedenkrat.

Cerkvene zadeve.

Slavnost v čast blaženemu Petru Kaniziju na Dunaju.

Pred 300 leti je umrl mož, kateremu se ima Avstrija, posebno pa Dunaj zahvaliti, da se je pri nas ohranila sveta katoliška vera. Ko je namreč začetkoma 16. stoletja Lutrova kriva vera poplavela celo Nemčijo, Švico in Avstrijo, je mnogo katoličanov tudi na Avstrijskem odpadlo od svoje matere, sv. katol. cerkve. Zgodilo se je to pač tudi radi tega, ker je bila takrat duhovščina, svetna in redovna, zelo popačena. Prišlo je že tako daleč, da je oznanjeval v stolni cerkvi sv. Štefana na Dunaju krivoverski duhovnik Lutrove nauke. Nihče se ni zmenil več za sprejemanje sv. zakramentov.

V teh nevarnih časih vzbudi božja previdnost red jezuitov, ki so se uprli z vso močjo Lutrovi krivoveri. Izmed jezuitov je bil pa posebno imeniten Peter Kanizij, rojen leta 1521. v Nymwegen-u na Nemškem, umrl pa v Freiburgu na Švicarskem leta 1597., ki je blizu 4 leta z izredno gorečnostjo na Dunaju in v bližnji dunajski okolici skušal, zapeljane katoličane zopet pripeljati na pravo pot. Toda težko je bilo to delo. K njegovim nedeljskim pridigam je prihajalo k večjemu kakih osem starih ženic. Drugo ljudstvo se za cerkev ni več zmenilo. Leta 1553. je v praznik vnebovzetja blažene Device Marije obhajal Peter Kanizij bogato žetvo in zaužival veliko veselje; zakaj pa? Ker je ta visoki Marijini praznik osem ženic pristopilo k mizi Gospodovi.

Skoraj gotovo bi bila prekrasna dunajska stolna cerkva lastnina Lutranov, ako bi se ne bil toliko trudil blaženi Peter Kanizij, da se zaterejo novi krivi nauki. On je spisal tudi več knjig, med njimi katoliški »katekizem«, po katerem se še zdaj uči v naših krajih sv. vera. Blaženemu Petru Kaniziju na čast so razposlali sv. oče Leon XIII. prelepo okrožnico skočom na Nemškem, Avstrijskem in Švici ter popisali njegovo trudopolno apostolsko delovanje.

Temu možu na čast so se obhajale tudi na Dunaju te dni kaj lepe slavnosti. Pri sv. Štefanu so na tisti leci, na kateri se je oznanjevala začetkoma 16. stoletja že krivovera, na kateri je pozneje pridigoval Peter Kanizij, skozi štiri dni (dne 18., 19., 20. in 21. novembra) pridigovali pred ogromno množico Dunajčanov očetje jezuiti. V nedeljo, dne 21. novembra, so se pa v ta namen po vseh dunajskih cerkvah obhajale lepe svečanosti.

V dunajskem mestnem zboru pa je stavil odbornik dr. Porzer predlog, naj se v čast Petru Kaniziju imenuje ena dunajskih cest »Kanizijeva cesta«. Gotovo bodo vse te cerkvene in tudi necerkvene slavnosti, ki so se prirejale v čast blaženemu Petru Kaniziju, mnogo pripomagale, da se katoliška vera med Dunajčani še bolj oživlja.

Gospodarske stvari.

Dobri svéti za to in ono.

(Dalje.)

8. Da voda v kuhinji ne zmrzne.

V mrzlih kuhinjah in vežah se pogostoma pripeti, da voda v glinasti posodi zmrzne ter posodo razvrže. Ako hočemo temu priti v okom, denimo v posodo za

nožev konec navadne soli. Voda potem tudi ob velikem mrazu ne zmrzne tako kmalu.

9. Kako odpraviti pri kokoših uši.

Ko se kokoši in druga perutnina zvečer usedejo, položi se v kurnik nekoliko jelševih vejic. Uši močno ljubijo jelševo vonjavo in proti jutru so veje polne tega nadležnega mrčesa. Takrat se tudi veje poberó in sežgejo. Če se ponovi to nekolikokrat zaporedoma, odpravijo se kokošim uši popolnoma, a to na lahek način, ki prav nič ne stane.

10. Natiranje sadnih dreves z apnom.

Natiranje sadnega drevja z apnom, ki pa se mora vršiti ob pravem času, je kaj prospešno za rast, kakor tudi za rodovitnost drevesa. Tako drevo že na prvi pogled lahko razločiš od ostalih, kajti odlikuje se ne samo z gladko skorjo, marveč tudi zgodaj cvete. Apno prežene ves mrčes, ki navadno rad poklada svoja jajca za drevesno skorjo ter se v špranjah ugodno vzdržuje čez zimo. Radi tega se mora natirati drevo v jeseni, a to ne samo deblo, marveč tudi veje.

11. Da krava ostane breja.

Marsikateri gospodar se pritožuje, da mu krava ali telica noče ostati breja, marveč se neprestano poja in poja. To se godi najpogosteje takrat, če je žival dobro rejena. Da pridemo temu v okom, treba je, da se kravi ali telici takoj po skoku pušča na vratu. To sredstvo je izkušano ter se je vsikdar dobro obneslo.

12. Vremenski prerok, ki nič ne stane.

Zabijmo v zid žebelj, privežimo nanj kratko nit, a k njenemu spodnjemu koncu pa privežimo takozvani puh od kokošjega ali gosjega perja. Na to naredimo črto na zidu, kako daleč je ta puh dol segal. Ako se napravlja k dežju, pade puh pod to črto, ko pa se jame vedriti, jame se tudi puh dvigati. Ta puh prerokuje dež že na 6—8 ur naprej, isto tako tudi lepo vreme.

(Dalje prih.)

Sejmovi. Dne 27. novembra Poličanah (za svinje). Dne 30. nov. v Štrasu, pri Sv. Andražu v Slov. gor., v Rogatcu, Celju (tudi za konje) in na Bizeljskem. Dne 3. decembra na Spodnji Polskavi (za svinje), na Planini in v Konjicah.

Dopisi.

Iz Poličan. (Blag spomin.) Koncem lanskega leta je tukaj umrla deklica Marija Detiček, verna hči imovitih in krščanskih starišev, v okolici dobro znane, vsestransko izgledne in dobrotne hiše p. d. Jernejčeve. Pokojna je več let služila v Gradcu pri neki luteranski udovi, katera jo je po otročje ljubila, ker je bila zvesta in vsestransko izobrazena, ter jo je nerada iz službe pustila, ko je sla streč na smrt bolnemu očetju, nepozabljivemu, dolgoletnemu cerkvenemu ključarju Štefanu. Za dobrim očetom je precej podedovala, pa tudi sama, ker je bila za svoje potrebe varčna, si je v službi precej prihranila. V svoji oporoki je čez tisoč goldinarjev cerkvi in na dobre namene volila. Pobožna Mina se je v Gradcu zaobljubila sv. Srcu Jezusovemu, kateremu v čast je 350 fl. za oltar Srca J. v poličansko novo cerkev izročila. Ker pa za oltar ni pravega prostora, sta se omislili podobi Jezusovega in Marijinega Srca v lepi zidni kapelici. Ti podobi je izdelal kaj umetno in krasno podobar Stufleser. Fr. Gornik iz Št. Petra pri Mariboru pa je našo cerkev prav lepo in okusno slikal, da mu moramo častitati. Mož je priprost, domačin, dela